

taxpoint

TAX POINT OF VIEW

INFORMATOR PODATKOWY FIRMY TAXPOINT • NR 69 • LIPIEC 2019

W TYM NUMERZE:

- 1/ NALEŻYTA STARANNOŚĆ W VAT
- 2/ CENTRALNY REJESTR BENEFICJENTÓW RZECZYWISTYCH
- CZYLI NOWY OBOWIĄZEK DLA SPÓŁEK
- 3/ PROJEKT OBJAŚNIEŃ PODATKOWYCH W SPRAWIE ZASAD
POBORU PODATKU U ŹRÓDŁA
- 4/ CZY TRANSPORT TOWARU Z SSE PODLEGA ZWOLNIENIU?
- 5/ UJAWNIEŃ NUMERU PESEL NIEZGODNE Z RODO
- 6/ NOWELIZACJE VAT – PODSUMOWANIE STANU PRAC

1. NALEŻYTA STARANNOŚĆ W VAT

W kwietniu 2019 r. Naczelny Sąd Administracyjny (NSA) wydał dwa istotne wyroki w sprawach dotyczących podatku VAT, w których ocenił, czy przy realizacji transakcji podatnicy dochowali należytej staranności.

Pierwszy wyrok (sygn. I FSK 370/17) dotyczy podatnika, który zdaniem organu podatkowego uczestniczył w łańcuchu fikcyjnych transakcji zakupu i sprzedaży trumien, cynku, granulatu i osi, w związku z czym ten odmówił mu prawa do odliczenia podatku naliczonego. Na dowód tego, iż przy realizacji transakcji podatnik dochował należytej staranności, która winna wykluczyć możliwość odmówienia mu prawa do odliczenia podatnik przedstawił szereg dowodów, m.in. dokumenty WZ i PZ, potwierdzenia przelewów, międzynarodowe listy przewozowe, wydruki z systemu VIATOLL, faktury przewoźników, potwierdzenia zamówień, zapisy z kamery przemysłowej monitoringu terminala rozładunkowego. Dowody te nie przekonały tak organu, jak i NSA. Sąd za kluczowe dla oceny sprawy uznał, iż: a) do zawarcia transakcji doszło na skutek zgłoszenia się do podatnika dostawcy towaru z propozycją obrotu towarem niezwiązanym z dotychczasowym przedmiotem działalności podatnika, b) odbiorcy towaru zostali wskazani przez dostawcę, c) przyjęcie oferty przez podatnika nastąpiło bez weryfikacji kontrahenta i cen rynkowych towaru, d) podatnik udzielił dostawcy upoważnienia do samodzielnej realizacji wszelkich formalności związanych z załadunkiem i dostawą. Zdaniem sądu powyższe potwierdza, iż podatnik utracił wszelką kontrolę nad

realizowaną transakcją i pomimo, iż „ściślejsze nadzorowanie przez spółkę transakcji nie musiało samo przez się doprowadzić do wykrycia nielegalności działań P., jednakże wskazywałoby na dochowanie przez spółkę należytej staranności kupieckiej”.

W innym wyroku (sygn. I FSK 818/17) NSA rozstrzygnął, iż należytej staranności nie dochował podatnik, który pomimo, iż faktycznie zużył zakupione paliwo, to nie podjął żadnych czynności zmierzających do ustalenia rzetelności dostawcy. W szczególności nie sprawdził, czy widnieje on we właściwych rejestrach i nie dochodził tego, z jakich powodów dane na fakturze nie pokrywają się z danymi rejestrowymi. Brak tych działań w sytuacji, gdy podatnik kupował paliwo, a więc towar od podmiotu z branży szczególnie obciążonej problemem wyłudzenia VAT-u, a dodatkowo robił to poniżej ceny rynkowej nie pozwala na uznanie, iż dochował należytej staranności.

Przypominamy, iż na stronie Ministerstwa Finansów znajdują się wytyczne w sprawie należytej staranności (<https://www.podatki.gov.pl/vat/bezpieczna-transakcja/nalezyta-starannosc/>). Pomimo, iż postępowanie zgodne z przedstawionymi tam wskazówkami nie daje całkowitej pewności, iż podatnicy zdołają uniknąć wplątania w karuzelę VAT, to zgodnie ze stanowiskiem prezentowanym przez organy podatkowe i sądy podjęcie szeregu wymienionych tam działań, zmierzających do oceny kontrahenta, stanowi przejaw należytej staranności, wyłączającej podatkową odpowiedzialność podatnika.

Na wszelkie pytania w przedmiotowej kwestii odpowie **Władysław Varga**

• wladyslaw.varga@taxpoint.pl • tel. 664 717 347 •

- zachęcamy do kontaktu!

2. CENTRALNY REJESTR BENEFICJENTÓW RZECZYWISTYCH – CZYLI NOWY OBOWIĄZEK DLA SPÓŁEK

Od 13 października br. zacznie funkcjonować Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych („Rejestr”), utworzony na podstawie ustawy z dnia 1 marca 2018 r. - o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tj. z dnia 16 maja 2019 r., Dz.U. z 2019 r. poz. 1115). Zgodnie z ustawą beneficjentami rzeczywistymi są osoby fizyczne sprawujące bezpośrednio lub pośrednio kontrolę nad spółką dzięki posiadanym uprawnieniom, które wynikają z ilościowości prawnych lub faktycznych i które umożliwiają wywieranie decydującego wpływu na czynności lub działania podejmowane przez spółkę. To również osoby, w imieniu których nawiązywane są stosunki gospodarcze lub przeprowadzana jest transakcja okazjonalna. W przypadku osób prawnych są to:

- osoba fizyczna będąca udziałowcem lub akcjonariuszem, której przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji tej osoby prawnej,
- osoba fizyczna dysponująca więcej niż 25% ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym spółki, także jako zastawnik albo użytkownik, lub na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu,
- osoba fizyczna sprawująca kontrolę nad osobą prawną lub osobami prawnymi, którym łącznie przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji spółki, lub łącznie dysponującą więcej niż 25% ogólnej liczby głosów w organie spółki, także jako zastawnik albo użytkownik, lub na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu,

- osoba fizyczna sprawująca kontrolę poprzez posiadanie w stosunku do tej osoby prawnej uprawnień, podmiotu dominującego w rozumieniu ustawy o rachunkowości,
- jeśli nie można ustalić tożsamości osób fizycznych określonych powyżej (lub są co do tego wątpliwości) oraz w przypadku niestwierdzenia podejrzeń prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu – osoba fizyczna zajmująca wyższe stanowisko kierownicze.

Do zgłaszania informacji o beneficjentach rzeczywistych i ich aktualizacji są zobowiązane: spółki jawne, komandytowe, komandytowo-akcyjne, z ograniczoną odpowiedzialnością oraz akcyjne (z wyjątkiem spółek publicznych). Zgłoszenia dokonuje nieodpłatnie osoba uprawniona do reprezentacji spółki, za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Od 13 października 2019 r. nowo zakładane spółki podlegają obowiązkowi zgłoszenia danych (nie później niż w terminie 7 dni od wpisu w KRS). W odniesieniu do wszystkich spółek już zarejestrowanych, termin na zgłoszenie danych do Rejestru upłyne w kwietniu 2020 r.

W ustawie przewidziano możliwość nałożenia kary pieniężnej w wysokości do 1 000 000 zł na podmioty, które nie dopełnią obowiązku zgłoszenia danych do Rejestru, w zakreślonym ustawą terminie.

Na ewentualne pytania w tym zakresie chętnie odpowie **Aleksandra Dyrek-Orlando**

• aleksandra.dyrek@taxpoint.pl • tel. 12 626 73 10 •

– zachęcamy do kontaktu!

3. PROJEKT OBJAŚNIEŃ PODATKOWYCH W SPRAWIE ZASAD POBORU PODATKU U ŹRÓDŁA

W dniu 19 czerwca br. ukazał się na stronie Ministerstwa Finansów projekt objaśnień podatkowych w sprawie zasad poboru podatku u źródła („Projekt”). Zostały w nim poruszone główne zagadnienia związane z przepisami, które obowiązują od 1 stycznia 2019 r.

W Projekcie zawarto szereg uwag dotyczących koncepcji rzeczywistego właściciela należności (*beneficial owner* – „BO”). W szczególności wskazano, że zdaniem Ministerstwa Finansów zasada, że odbiorca płatności powinien być jej rzeczywistym właścicielem, powinna znaleźć zastosowanie w odniesieniu do wszystkich typów płatności podlegających opodatkowaniu u źródła w Polsce. Koncepcja ta budzi wątpliwości zwłaszcza w odniesieniu do transakcji usługowych, gdyż w naszej ocenie w tym przypadku nie ma ona uzasadnienia ani na gruncie ustawy o CIT, ani postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Projekt zawiera praktyczne wskazówki dotyczące obowiązku dochowania przez płatników należytej staranności, w szczególności przykładowe czynności, które może podjąć płatnik w celu dochowania należytej staranności. Warto posiłkować się tą listą, jednak zwracamy uwagę, że niektóre z zaleceń wydają się zbyt daleko idące (np. zalecenie zasięgnięcia przez płatnika opinii niezależnego audytora w zakresie działalności odbiorcy należności, sporządzonej m.in. na podstawie badania dokumentów, faktycznej sytuacji biznesowej oraz analizy przepływów finansowych odbiorcy). W Projekcie podkreślono m.in., że należyta

staranność w weryfikacji warunków niepobrania podatku, zastosowania zwolnienia bądź obniżonej stawki wymagana jest po stronie płatnika bez względu na to, czy suma wypłat należności na rzecz jednego podatnika przekroczy w danym roku podatkowym kwotę 2 mln zł. Dochowanie należytej staranności powinno polegać w szczególności na weryfikacji statusu odbiorcy jako rzeczywistego właściciela należności oraz sprawdzeniu czy prowadzi on rzeczywistą działalność gospodarczą w kraju podawanym jako kraj rezydencji. Szczególną uwagę należy zwrócić na sytuacje, gdy istnieje ryzyko, że odbiorca płatności jest spółką zarejestrowaną w jednym państwie, natomiast zarządzaną z terytorium innego państwa.

W Projekcie zawarto także praktyczne objaśnienia dotyczące sposobu wypełniania i składania formularza WH-OSC.

Podkreślamy, że omawiany powyżej Projekt nie stanowi wersji ostatecznej objaśnień. Stanowi on jednak ważną wskazówkę dotyczącą kierunku interpretacji nowych regulacji w zakresie podatku u źródła przez administrację podatkową.

Na koniec przypominamy, że stosowanie nowych reguł poboru podatku u źródła dla płatności powyżej 2 mln zł zostało ponownie odroczone – tym razem do **31 grudnia 2019 r.**¹ – na mocy Rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2019 r.² Zwracamy uwagę, że pozostałe regulacje dotyczące podatku u źródła, jakie obowiązują od początku roku (np. konieczność dołożenia należytej staranności), pozostają w mocy.

Na ewentualne pytania w tym zakresie chętnie odpowie **Magdalena Wolicka**

• magdalena.wolicka@taxpoint.pl • tel. 664 717 350 •

– zachęcamy do kontaktu!

1. Termin ten nie dotyczy podatku dochodowego od osób fizycznych.

2. Dz.U.2019.1203.

4. CZY TRANSPORT TOWARU Z SSE PODLEGA ZWOLNIENIU?

Od wielu lat sporną pozostaje kwestia, czy dochód uzyskany z tytułu transportu wyprodukowanego na terenie SSE towaru podlega zwolnieniu z podatku na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 34 ustawy o CIT i odpowiednio art. 21 ust. 1 pkt 63a ustawy o PIT.

Do tej pory organy podatkowe stały na stanowisku, iż dochód uzyskany przez podmiot strefowy z tytułu transportu wyprodukowanego na terenie SSE towaru nie podlega zwolnieniu. W uzasadnieniach kierowanych w stronę podatników decyzji tłumaczyły, iż zakwalifikowaniu do działalności strefowej, z której dochód podlega zwolnieniu mogą podlegać usługi (czynności) pomocnicze niewymienione w zezwoleniu, gdy pomiędzy tymi czynnościami a działalnością podstawową istnieje ścisły i nierozzerwalny, funkcjonalny związek, a zatem wówczas, gdy stanowią one integralną część działalności strefowej – zdaniem organów w analizowanych sprawach taki związek nie zachodził. W ostatnim czasie, dwóch podatników dowiodło, iż realizowany przez nich transport stanowi „integralną część działalności strefowej”, co skutkowało wydaniem wyroku i interpretacji, które nieco łagodzą dotychczasowe podejście organów. Zgodnie z ich treścią zwolnieniu z podatku na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 34 ustawy o CIT podlega dochód z tytułu transportu, jeżeli ten uzyskany został w dwóch szczególnych sytuacjach:

- gdy do samodzielnego transportu towaru przez podmiot strefowy i uzyskania z tego tytułu dochodu dochodzi tylko wyjątkowo i wbrew standardowym

warunkom współpracy (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 17 kwietnia 2019 r. o sygn. II FSK 1149/17);

- gdy samodzielny transport towaru przez podmiot strefowy i uzyskanie z tego tytułu dochodu uzasadniają znaczne gabaryty produkowanego w SSE wyrobu i konieczność ścisłego nadzorowania przez ten podmiot tak procesu transportu jaki i montażu wyrobu (interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 1 kwietnia 2019 r. sygn. 0114-KDIP2-3.4010.32.2019.1.MS).

Zwracamy uwagę, iż treść powyższych rozstrzygnięć ma zastosowanie wyłącznie do sytuacji szczególnych i nie wpływa na zmianę ugruntowanego stanowiska organów, zgodnie z którym dochód z tytułu realizacji transportu wytworzonego na terenie SSE wyrobu nie podlega zwolnieniu. Jednocześnie, zachęcamy do weryfikacji, czy któraś ze wskazanych sytuacji szczególnych może znaleźć zastosowanie do Państwa rozliczeń.

Na ewentualne pytania w tym zakresie chętnie odpowie **Anna Strzelecka**

• anna.strzelecka@taxpoint.pl • tel. 664 717 346 •

- zachęcamy do kontaktu!

5. UJAWNIECIE NUMERU PESEL NIEZGODNE Z RODO

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych (UODO) zwraca uwagę Ministerstwa Cyfryzacji na niezgodność z RODO praktyki wykorzystywania numeru PESEL jako elementu certyfikatu podpisu elektronicznego oraz jako identyfikatora w środkach komunikacji elektronicznej (np. platformie e-PIT). Prezes UODO proponował, aby MC ograniczyło jawność PESEL przy okazji prac nad kolejnymi regulacjami przeciwdziałającymi kradzieżom tożsamości np. zastępując podpis elektryczny pieczęcią elektroniczną.

Problem powszechnej dostępności numerów PESEL dotyka także rejestrów publicznych. Dla przykładu numery PESEL wraz z imionami i nazwiskami członków zarządów spółek, fundacji czy stowarzyszeń są powszechnie dostępne na stronie internetowej Krajowego Rejestru Sądowego. Problem dotyczy także biegłych rewidentów, księgowych oraz pełnomocników. Ponadto niedawno przyjęte zmiany w ustawie o dowodach osobistych przewidują ujawnianie numeru PESEL w certyfikacie podpisu osobistego, co również budzi wątpliwości UODO sygnalizowane w trakcie prac nad tą nowelizacją.

Jak wynika z informacji udostępnionych na stronie internetowej UODO Ministerstwo Cyfryzacji zadeklarowało chęć współpracy z UODO na poziomie międzyresortowym w celu wypracowania kompleksowego rozwiązania ograniczającego ujawnianie numeru PESEL.

Z dotychczasowej praktyki działania UODO wynika, że urząd przyznaje szczególną wagę naruszeniom

przetwarzania tej kategorii danych osobowych, do której zalicza się numer PESEL. Znana jest sprawa Dolnośląskiego Związku Piłki Nożnej (DZPN), który ujawnił w sieci dane 585 osób, którym przyznano licencje sędziowskie w 2015 roku. Ujawniono nie tylko ich imiona i nazwiska, ale także dokładne adresy zamieszkania oraz numery PESEL. Co prawda DZPN na mocy Uchwały Zarządu Polskiego Związku Piłki Nożnej jest zobowiązany do prowadzenia ewidencji przyznanych licencji i ich publikacji na stronie internetowej (podstawa prawna przetwarzania), jednak zarówno ww. uchwała jak i inne przepisy prawa, nie wymieniają zakresu danych jakie powinny zostać opublikowane.

W uzasadnieniu decyzji z dnia 25 kwietnia 2019 roku (ZSPR.440.43.2019) nakładającej na DZPN karę w wysokości 13 tys euro Prezes UODO podniósł, że DZPN powinien zastosować tzw. „zasadę minimalizacji danych” z art. 5 ust. 1 lit. c RODO. Dane osobowe muszą być adekwatne, ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane, aby osiągnąć cel. W ocenie UODO, o ile udostępnienie na stronie internetowej danych osobowych sędziów w zakresie ich imion, nazwisk i miejscowości zamieszkania jest prawnie uzasadnione celem wynikającym z ww. uchwały, o tyle udostępnienie adresu zamieszkania i numeru PESEL wykracza poza ten cel.

Na ewentualne pytania w tym zakresie chętnie odpowie **Aleksandra Dyrek-Orlando**

• aleksandra.dyrek@taxpoint.pl • tel. 12 626 73 10 •

- zachęcamy do kontaktu!

6. NOWELIZACJE VAT – ZAKTUALIZOWANA TABELA

W związku z nasileniem prac parlamentarnych dotyczących nowelizacji VAT oraz znacznych zmian w stosunku do tabeli zaprezentowanej przez nas w czerwcowym wyda-

niu Tax Point of View, poniżej przesyłamy zaktualizowane podsumowanie prac Sejmu dotyczące najważniejszych i wybranych przez nas zmian w VAT.

GŁÓWNY PRZEDMIOT NOWELIZACJI	ETAP PRAC	WSKAZANY W NOWELIZACJI TERMIN WEJŚCIA W ŻYCIĘ PRZEPISÓW
1) Nowa matryca VAT 2) Wiążąca Informacja Stawkowa		Zasadnicze zmiany zaczną obowiązywać od 1 kwietnia 2020 r. Częściowe zmiany obowiązywać będą już od 1.11.2019 r. Możliwość wystąpienia z wnioskiem o wydanie WIS – od 1.11.2019 r.
Obligatoryjna podzielona płatność	Projekty uchwalone przez Sejm	1.11.2019 r. Uwaga: W odniesieniu do konsekwencji na gruncie podatków dochodowych (brak zaliczenia do kosztów podatkowych płatności zrealizowanych bez MPP gdy jego zastosowanie jest obowiązkowe) przepisy wejdą w życie 1.01.2020 r.
Biała lista podatników VAT Baza zawierająca informacje dotyczące statusu podatników VAT, w tym numery ich rachunków bankowych	Ustawa ogłoszona w Dzienniku Ustaw	1.09.2019 r. Uwaga: W odniesieniu do konsekwencji na gruncie podatków dochodowych (brak zaliczenia do kosztów podatkowych płatności zrealizowanych na rachunek sprzedawcy inny niż ujawniony w wykazie) przepisy wchodzi w życie 1.01.2020 r.
Nowa struktura JPK_VAT oraz likwidacja deklaracji VAT	Ustawy przekazane do podpisu Prezydentowi	1.04.2020 r. – w stosunku do dużych przedsiębiorców 1.07.2020 r. – w stosunku do sektora MŚP Uwaga: MŚP mogą przesyłać nowy JPK_VAT już od kwietnia 2020 r.
1) Uzależnienie wystawienia faktury od numeru NIP nabywcy na paragonie 2) Zmiana definicji pierwszego zasiedlenia		NIP na paragonach – od 1.01.2020 r. Zmiana definicji pierwszego zasiedlenia – od 1.09.2019 r.
Zmiany związane z nowelizacją przepisów VAT na szczeblu unijnym dotyczące: 1) dokumentowania WDT 2) magazynu konsygnacyjnego 3) transakcji łańcuchowych	Projekt na etapie uzgodnień rządowych	1.01.2020 r. – termin na wprowadzenie do polskiej ustawy o VAT nowych przepisów unijnych Uwaga: zmiany dotyczące dokumentowania WDT wprowadzane są przez rozporządzenie wykonawcze. Oznacza to, że przepisy te będą obowiązywać wprost od 1.01.2020 r. i nie wymagają wprowadzenia do polskiej ustawy o VAT

Na ewentualne pytania w tym zakresie chętnie odpowie **Władysław Varga** lub **Marcin Radwan**

• wladyslaw.varga@taxpoint.pl • tel. 664 717 347 • marcin.radwan@taxpoint.pl • tel. 664 717 348 •

– zachęcamy do kontaktu!

Dziękujemy za uwagę!

Informujemy, że za pośrednictwem *Tax Point of View* nie świadczymy usług doradztwa podatkowego lub prawnego, a niniejsze opracowanie zawiera informacje o charakterze ogólnym.

Przed podjęciem jakichkolwiek decyzji lub działań dotyczących konkretnych sytuacji w Państwa działalności gospodarczej prosimy o kontakt z doradcą Taxpoint.

Zespół Taxpoint

Zapraszamy do regularnego odwiedzenia stron:

<https://www.facebook.com/taxpointpowerofexperience>

oraz <https://www.linkedin.com/company/taxpoint-sp-z-o-o>

• biuro@taxpoint.pl • tel. 12 626 73 10 •